

Svitanie

Číslo 1/2023

Ročník 22

Časopis farnosti sv. Michala Archanjela
v Závode

Šéfredaktorka:

Ivana Potočnáková

Redakčná rada:

Pavol Černý

Samko Černý

Peter Kudláč – farár

Alena Pavelková

Veronika Prévajová

Gabriela Tarasovičová

Peter Vrablec

Jazyková korektúra:

neprešlo jazykovou úpravou

Tlač a grafika:

Tlačiareň Luna,

Moravský Svätý Ján

Vydavateľ:

Farský úrad Závod,

www.zavodfarnost.sk.

Vydávané pre vlastnú potrebu.

ÚVODNÍK

Podme investovať

Čo je v živote dôležité? Do čoho sa oplatí investovať čas, energiu, zdravie? Veľa ľudí už rezignovalo. Nič podľa nich nedáva zmysel. Zvykli sme si na určitý životný komfort a keď nám ho teraz vojna a jej následky – sankcie a v ich dôsledku zdražovanie – trochu oklieštili, tak už sa mnohým ani žiť nechce. Uzatvárame sa do seba, nadávame na celý svet, strácame perspektívu, chuť do života. A keď sa do toho pridá ešte nejaký osobný problém – zdravotný či rodinný, sme v koncoch. Iní to zase berú za opačný koniec: rýchlo, kým sa ešte ako-tak dá, si treba poriadne užiť. Vychutnať si život, využiť tie najluxusnejšie dovolenky, lebo veď kto vie čo bude potom...?

Čo je však skutočne dôležité? Do čoho sa vážne oplatí investovať? Vzťahy. Áno, sú to vzťahy. Keď sa pozerať na život dnešnej spoločnosti, tak práve vzťahy sa stávajú veľmi povrchnými a ľudia opustenými a osamelými. Vytvárame množstvo vzťahov – obchodné aj iné, vzťahy vytvorené cez sociálne siete, komunikujeme s celým svetom a napriek tomu nerozumieme človeku, ktorý sedí 10 cm od nás. Nevieme sa

totiž pozerat' srdcom. To sú všetko tie horizontálne vzťahy. Avšak ešte jeden vzťah nám veľmi chýba, alebo zaostáva – ten vertikálny, smerom hore – k Bohu.

V minulosti boli oveľa ťažie doby. Ľudia nemali ani zďaleka toľko komfortu. Naši starí či prastarí rodičia nechodili na dovolenky, najďalej boli za celý život možno v susednej dedine. Nevozili sa na drahých autách, nejedli luxusné potraviny ako my. Obyčajne žili z toho čo si sami dorobili na záhradke a na poličku. Bolo to možno dookola to isté, ale boli za to vďační a vážili si to, lebo to bolo ovocie poctivej práce ich rúk. V jednom dome žili aj dve – tri generácie, mali mnohodesetné rodiny a napriek tomu, že mali málo materiálnych dobier, boli šťastní. Mali totiž jeden druhého, vedeli si pomáhať, obetovať sa pre druhého. Nevládol egoizmus, ale skromnosť a obetavá láska. A túto čerpali práve zo vzťahu s Bohom. Spoločná modlitba v rodinách, spoločná účasť na sv. omši boli samozrejmosťou. Aj keď neboli možno až tak vzdelaní a nemali taký rozhľad ako my, súčasní ľudia, mali zdravý sedliacky rozum a vedeli veľmi dobre, čo je v živote dôležité a do čoho sa, naopak, neoplatí investovať.

Pán Ježiš aj pre nás, súčasných ľudí, prepojil na kríži oba tieto smery. Jeho telo vzpriamené na kríži je ver-

tikálou – spojnicou medzi nebom a zemou, medzi človekom a Bohom. Jeho rozťahnuté ruky sú horizontálou naznačujúcou objatie celého sveta. A tieto dva smery sa križujú v jeho srdci. Srdci prebodnutom z lásky k nám, srdci milujúcom každého hriešnika, srdci pozývajúcom do vzťahu každého človeka. Prijme toto jeho pozvanie? Prestaneme pripisovať prílišnú dôležitosť tomu, čo sa okolo nás deje v politike, vo finančníctve či v obchode a začneme viac investovať do vzťahov smerom hore a smerom k ľuďom? Kristus na kríži opäť spojil to, čo sme my, ľudia, hriechom rozpojili – nebo so zemou. Nebo je otvorené a ak budeme mať živý vzťah s Kristom a s jeho bratmi setrami na zemi, aj nám raz povie: *„Podďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“* (Mt 25, 34-36)

Plnosť radosti plynúcej z Ježišovho zmŕtvychvstania a nádeje na večný život s Kristom Vám želá a v modlitbe vyprosuje

Váš duchovný otec Peter

ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

V Afrike menia púšť na záhradu

Na 28. ročník Dobrej noviny sme dlho čakali. Bolo to prvýkrát po koronovom období, kedy sme opäť mohli koledovať „od domu k domu“ a osobne vás navštíviť. Veľmi sme sa už tešili. Koledovali sme opäť na Štedrý deň. Výťažok zbierky putoval farmárom v regióne Samburu v Keni. Aj vďaka vašim finančným darom sa budú vytvárať komunitné záhrady spojené s ekologickým farmárstvom.

V našej farnosti sme vyzbierali a na účet Dobrej noviny poslali 986 €. Ďakujeme všetkým, ktorí ste nás u vás doma prijali a na potreby Dobrej noviny prispeli. Je veľmi dôležité, aby sme najmä v tomto období, keď nie je všade vo svete ideálna situácia, mysleli na druhých a naše možnosti využívali v prospech tých, čo to potrebujú.

Majka • Foto: archív T. R.

Na Štedrý deň 2022 nás navštívil aj netradičný koledník – Eugen David z Kene. Na pozvanie nášho dobrovoľníka Tomáša Rusňáka prežil kresťanské sviatky v rodine Rusňákovcov.

DOBRÁ NOVINA

Dobrá novina je celoslovenská kolednícka akcia vo vianočnom období. Organizuje ju eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí. V rámci koledovania sa uskutočňuje verejná zbierka na podporu humanitárnych a rozvojových projektov v subsaharskej Afrike. V 28. ročníku zbierky sa koledovalo pre región Samburu na severe Kene, kde pôsobia Jarumalskí misionári. Učia komunity pôvodných pastierov, ako si nájsť iný spôsob obživy. Učia ich aj vysádzať stromy, ktoré vrhajú tieň a prispievajú k tomu, aby boli potraviny aj v období sucha. S pomocou Dobrej noviny sa aj púšť dá premeniť na záhradu.

ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

Prečo je tajomstvo tajomstvom

Bratstvo živého ruženca pri farnosti Svätého Michala v Závode bolo založené v roku 1922. Malo veľa členov, niektorí zostávali členmi dlhé desaťročia. V roku 2022 prešlo bratstvo reformou. Jeho členovia sa preto zhodli na tom, že by bolo vhodné obnoviť sľuby Ružencovej Panne Márii.

Ružencové bratstvo sa preto obrátilo na Dominikánske mariánske centrum v Košiciach, do ktorého pôsobnosti patrí. Centrum vysalo do Závodu Branislava Donovala, rehoľným menom páter Bruno, ktorý je spolupracovníkom DMC pre ružencový apoštolát na Slovensku. Páter Bruno pôsobí ako

kaplán farnosti Dunajská Lužná.

V sobotu 28. januára sa uskutočnila duchovná obnova Ružencového bratstva s pátrom Brunom. Začia-

tok stretnutia patril modlitbe svätého ruženca. Páter spolu s našim pánom farárom Petrom Kudláčom odslúžil nádhernú sv. omšu, počas ktorej sa účastníci veľa dozvedeli o živote a skutkoch Sv. Tomáša Akvinského. V nasledujúcej diskusii zazneli otázky k fungovaniu ružencových bratstiev na Slovensku. Páter Bruno ochotne objasnil spôsob, ako si vymieňať tajomstvá ruženca. Vysvetlil, že najlepším spôsobom, ako odovzdávať každý mesiac tajomstvá, je žrebovanie. Preto sa to volá „tajomstvo“, lebo si ho vyžrebujeme z košíka a až potom sa dozvieme, ktoré tajomstvo nám pripadne modliť sa nasledujúci mesiac. Páter zároveň pripomenul, že aj my môžeme vytvárať

misie vo svojom živote: formou pomoci okoliu, modlitbami za ľudí okolo nás, pomocou pri zveľaďovaní našej farnosti a svojho okolia.

Záver podujatia patril Rádiu Mária, ktorého je páter Bruno riaditeľom. Ako sám hovorí, prostredníctvom éteru prinášajú povzbudenie vo viere a zjednocovanie v modlitbe. Naším poďakovaním pátrovi a jeho kolegyniam z rádia boli skvelý guláš a fánky, ktoré pripravila pani Klemková. Srdečne jej ďakujeme. Rozlúčili sme sa s priateľmi opätovného stretnutia, trebárs aj vo vysielaní v Rádiu Mária.

Jana • Foto: archív autorky

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Kríž je znakom spásy

Aj preto má na každom kresťanskom cintoríne nezastupiteľné miesto. Pri rekonštrukcii a úprave okolia kostola na cintoríne sa ukázalo, že pôvodný hlavný kríž, ktorý bol osadený v zemi, jednoducho odhnil. Drevo osadené priamo v pôde za tie roky podľahlo skaze a bolo len otázkou času, kedy sa zrúti. Práce pri výrube smreka v jeho blízkosti tento pád urýchlili. Nový kríž však nebol v plánoch a rozpočte úprav, ktoré sa robili pod záštitou obce. Musela sa oň postarať farnosť.

Nech slúži dlhé roky

Stolár Ivan Vávra, ktorý nám robil už veľa vecí do kostolov, sa ujal tejto práce. Urobil ho väčší ako pôvodný a myslím, že takto vyzerá dôstojnejšie. Navrhol osadiť ho do antikorového podstavca, ktorý dal tiež presne na mieru kríža vyrobiť. Podstavec osadil do betónu tak, aby drevo kríža bolo asi 10 cm nad povrchom a nemalo by tak nasávať vlhkosť z pôdy a hniť. Drevo napustil viacerými vrstvami osvedčeného náteru. Môžeme tak dúfať, že kríž bude dlhé roky slúžiť svojmu účelu.

Človek sa môže zmýliť

Keďže kríž je väčší, žiadalo sa naň dať aj väčší korpus Ukrižovaného. Informoval som sa, kde by sa dalo také niečo zohnať a dostal som

viacero tipov. Najlepší sa mi videl tip na predajňu s devocionáliami Radovana Slováka v Dolných Lovčiciach pri Trnave. Nie je to ďaleko, je dobrá príležitosť zísť tam, osobne si sochy pozrieť a vybrať čo do veľkosti aj tvaru tú najvhodnejšiu. Ale aj pri tom sa môže človek zmýliť, čo sa stalo i mne. Zobral som totiž najprv korpus 100 cm vysoký. Ale keď som ho priniesol do dielne pána Vávru a prirovnal k už hotovému krížu, videl som, že je príliš malý. Na kríži by zanikol. Tak som hneď volal R. Slovákovi, či by bolo možné ho vymeniť za väčší. Bez problémov. Tentoraz som z Lovčíc priviezol 135 cm vysoký korpus, ktorý má povrchovú úpravu do exteriéru a mal by mať teda tiež dobrú odolnosť voči vplyvom počasia.

Aj veľkosť sa zdá byť primeranejšia k samotnému krížu. Kríž sme slávnostne požehnali po skolaudovaní stavebných úprav na cintoríne na 4. pôstnu nedeľu 19. marca.

„Stračia nôžka“ zmizla

V každom katolíckom kostole sú dve dôležité posvätné miesta na slávenie liturgie: je to oltár – stôl Božieho tela, na ktorom sa koná eucharistická obeta, a ambona – stôl Božieho slova, odkiaľ sa hlása Božie slovo. To, čo sme mali na cintoríne, nebola ambona, ale skôr nestabilná „stračia nôžka“. Preto som stolára Vávru poprosil, aby nám urobil ambonu v podobnom štýle, aký má oltár. Zároveň na oltári vyplnil priestor medzi jeho

nohami, aby bol tiež dôstojnejší a stabilnejší. Zo starého oltára a ambony z farského kostola nám ostali symboly PAX, ALFA a OMEGA, ktoré sme použili na túto novú abonu a na výplň v spodnej časti oltára. Farničky, ktoré upratujú kostolík na cintoríne, navrhli dať urobiť aj nové, krajšie podstavce pod sochy, ktoré by sa nemuseli maskovať plachtami. Ivan Vávra nám teda vyrobil aj šesť nových podstavcov. Okrem kríža pred kostolom tak máme opäť niečo nové, dôstojné aj v kostolíku na cintoríne. Nech to slúži na väčšiu česť a slávu Božiu a na povznesenie ducha Božieho ľudu.

Peter

Foto: autor a Veronika

Na obnovu zmluvy medzi Bohom a človekom

V uplynulých mesiacoch sme boli na obecnom cintoríne svedkami renovácie a skvalitnenia infraštruktúry okolia starého kostola. Ten bol podľa dochovaných písomných prameňov vysvätený v roku 1622. Stojí však na starších základoch, ktorých vek podľa miestnej tradície siaha až do prvej polovice 14. storočia. Keďže od staroveku sa v okolí kresťanských chrámov pochovávalo, aj tento závodský starý kostol sa postupom času ocitol uprostred hrobov miestnych obyvateľov. V súlade so zaužívaným zvykom tu stál aj vonkajší drevený kríž s plechovým korpusom Krista. V roku 1997 bol nahradený novým, ktorý bol umiestnený po ľavej strane hlavného južného vchodu. Žiaľ, aj tento nahlodal zub času a najmä nepriaznivého

počasia, nuž sa ukázala nevyhnutnou ďalšia výmena. A tak súčasťou aktuálnej renovácie bolo i posvätenie nového hlavného kríža.

Symbolika kríža

Kríž ako symbol je doložený od 4. storočia, od vlády cisára Konštantína Veľkého. Hoci poznáme mnoho typov, najčastejšie sa stretávame s tvarom tzv. latinského kríža, ktorý sa v našich reáliách používa dodnes. Odkazuje na scénu ukrižova-

nia z Nového zákona, kedy musel Ježiš sám vyniesť kríž, na ktorom mal zomrieť, na miesto popravy. Keď Konštantínov nástupca Teodózius vyhlásil kresťanstvo za štátne náboženstvo Rímskej ríše, ukrižovanie bolo vyňaté zo zoznamu trestov a symbol kríža tak stratil nepríjemnú dimenziu popravného nástroja. Počas vrcholiaceho stredoveku sa v Európe začali zobrazovať kríže s postavou trpiaceho Krista, ktoré sa postupne stali známymi ako „krucifixy“. Ukrižovanie Pána v teologickom chápaní prepojilo pozemskú existenciu a nebam. Horizontálna os kríža reprezentuje to pozemské, vertikálnej osi sa pripisuje význam spojenia neba a zeme, ľudského a božského. Teológovia vnímajú Ježišovo ukrižovanie ako Boží zásah, ktorý obnovil zmluvu medzi Bohom a človekom, rozvrátenú od čias prvotného hriechu.

Kríž teda možno interpretovať ako

znamenie vidiny odpustenia hriechov a zmierenia Boha s ľudstvom. Kresťania ho chápu aj ako symbol víťazstva: zmŕtvychvstaním, ktoré nasledovalo po ukrižovaní, bola smrť definitívne porazená. Práve v tejto súvislosti sa kríže veľmi často umiestňujú v priestoroch našich cintorínov, pričom obvykle najväčší z nich plní funkciu ústredného (hlavného) kríža. Veriaci pri ňom pália sviečky a kahance za všetkých mŕtvych, ktorí nemajú v rámci cintorína svoj vlastný hrob, prípadne aj za nenarodené deti či iné skupiny zomrelých. Cintorínske kríže poskytujú útechu a živia nádej na konečné víťazstvo života nad temnotou. Kríž vždy podnecuje – aj nábožensky nezaložených ľuďoch – zamýšľať sa nad základnými otázkami existencie.

Gabriela • Foto: Ivana

ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

Zabojovali sme proti hladu

Hádam každý náš farník už vie, že od júna 2017 máme v našej farnosti Združenie zázračnej medaily – Podomovú návštevu Panny Márie. Zapojených je 80 rodín, ktoré tvoria 3 skupiny. Panna Mária Zázračnej medaily v kaplnke putuje každý týždeň – vždy do inej rodiny. Po šiestich mesiacoch sa kolobeh ukončí a zároveň začne odznova. Vincentská rodina, do ktorej patrí združenie, organizuje už 16. ročník celoslovenskej verejnej zbierky.

Naša farnosť sa do zbierky zapojila tretíkrát. Je veľa dôvodov na to, aby sme odpovedali na slová zakladateľa Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul:

- 1) *Maj súcit s chudobnými. Potom bude pokoj tvojho srdca nekonečný.*
- 2) *Boh nikdy neodopiera svoju pomoc, keď príde jeho čas a keď sme zo svojej strany urobili, čo sme mohli.*
- 3) *Cirkev býva prirovnávaná k veľkej žatve, ktorá potrebuje robotníkov Ale takých, ktorí skutočne pracujú.*

Preto sme sa v našej farnosti rozhodli zorganizovať túto akciu a kúpou medovníkového srdiečka pomôcť zmierniť chudobu tam, kde je to najviac potrebné. A veru je to potrebné, uznali aj naši farníci – v nedeľu 12. marca sa podarilo vyzbierať pred kostolom 368,30 €, naše Ružencové bratstvo pridalo ďalších 200 €. Sumu sme zaokrúhľili a spolu sme na účet Vincentskej

rodiny s názvom Boj proti hladu zaslali 570,00 €.

*„Nestačí mať lásku v srdci a na pe-
rách, musí prejsť do skutkov.“*

(Sv. Vincenta de Paul)

Terka • Foto: Ivana

Pod'akovanie

Srdečná vďaka patrí rodine Irenky Krajčírovej za upečenie medovníkov, kostolníčka Anička Rusňáková s vnučkou Nelinkou (5 r.) ich s radosťou balili do celofánu, Martina Strmenská s Terezkou a Jankou sa postarali o predaj. Vďaka patrí aj všetkým, ktorí si medovníkové srdiečko kúpili a prispeli na boj proti hladu.

ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

Kvetná nedeľa na Africko-závodskej vlne

Kostolná veža odbíja poludnie a Pastoračné centrum Božieho Milosrdenstva v Závode opäť raz ožilo tradičnou pôstnou farskou akciou. Pozvanie na Pôstnu polievku prijali farníci, ktorí sa dobrovoľne zriekli obeda podľa vlastných predstáv. Ušetrenými peniazmi za obed podporili misiu nášho rodáka Tomáša Rusňáka v Kisumu v Keni a miestnych núdznych. Prispeli sme sumou 417 €, z toho 100 € prispelo miestne Ružencové bratsvo.

Pán farár požehnal jedlo a potom sme sa s chuťou pustili do výbornej kapustnice s čerstvým chlebíkom. Posedenie pri kávičke s domácou štrúdlou nám spríjemňovali fotky a videá z Tomášovej misie. Autentické zábery zo svätej omše v Keni – sprievod s palmovými ratolesťami – umocnili prežívanie Kvetnej nedele. Adam Potočňák nám sprostredkoval základné informácie o Tomášovej misii a prostredníctvom fotografií a videí sprítomnil aj život

v Centre sv. Filipa Neriho v Kisumu. Mohli sme vidieť, čo všetko aj vďaka našim príspevkom Tomáš s chlapcami vybudovali a nahliadnuť do ich náročného života. Na záver chlapci s Tomášom všetkých Závodzanov pozdravili a popriali ešte požehnanú Kvetnú nedeľu i Veľkonočné sviatky. Súčasťou pôstnej polievky bola aj veľkonočná burza s ponukou domácich koláčov, osúškov, zákuskov, domáceho medu i ručne vyrobených ozdôb od našich šikovných farníčok

a farníkov. Výťažok z burzy bol 260 €. **Celkový výťažok akcie bol 677 €.** Tomášovu misiu sme podporili sumou 474 € a nákup potravín pre miestnych núdznych 203 €. Srdečné poďakovanie a Pán Boh zaplať patrí všetkým:

- ktorí prijali pozvanie a podporili túto akciu,
- ktorí sa zapojili do organizácie ce-

lej akcie akýmkoľvek spôsobom, - ktorí prispeli sponzorsky alebo darovali výrobky na predaj: Cukráreň za Vodú, Elenka Chovanová, Anička Diviaková, Lucka Rohlíčková, Alenka Pavelková, Gitka Klemková a rodiny Hollá, Rusňáková, Potočňáková, Prévajová. Nech vám to Pán hojne odmení.

Veronika • Foto: archív

Nebol to prvoaprílový žart ...

... ale celkom vážna vec. Obec už po trinásťkrát pripravila celoobecné Veľké jarné upratovanie a prostredníctvom obecného rozhlasu aj ďalších prostriedkov vyzývala zapojiť sa všetkých obyvateľov obce. V prvú aprílovú sobotu tak Závodčania, ktorí majú hrable, metly, fúriky a predovšetkým dobrú vôľu prispieť k spoločnému dielu, vyšli do parkov, lesov v okolí alebo predzáhradok a vysúkali rukávy. Výsledkom je, že naša obec je naozaj o čosi čistejšia a sviežejšia. Ožil aj park v okolí farského kostola – asi dvadsiatka far-

Upratovanie okolo kostola bolo viacgeneračné.

Pani Irenka Vidová priniesla upratujúcim farníkom energetické povzbudenie v podobe osúškov.

níkov revitalizovala záhony, čistila trávnik a prečistila odtokový kanál. Veľká vďaka všetkým, ktorí vymenili pohodlie sobotňajšieho dopoludnia a prácu na vlastnom dvore za námahu pre náš spoločný zdieľaný priestor.

Podľa odhadu obecného úradu sa do akcie zapojilo asi 250 obyvateľov obce. Verme, že na budúci rok to bude aspoň raz toľko účastníkov. A o dva roky dvakrát toľko. Potom aj obce na našom brehu Moravy budú také pekné, aké chodíme obdivovať k susedom do Rakúska či na Moravu.

Ivana • Foto: autorka

Poodhalená história

Sv. Michal archanjel si stráži tajomstvo

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1557 v tvare Zabod a je uvedená v súpise poddanských dedín panstva Ostrý Kameň. Kostol Navštívenia Panny Márie na cintoríne, pôvodne zasvätený sv. Michalovi archanjelovi, bol podľa miestnej tradície postavený v roku 1339. Tento údaj mal byť potvrdený „nápisom“ v samotnom kostole. Pri súčasnom stave kostola zostáva jediným predmetom, na ktorý sa toto datovanie viaže, hliníková tabuľka s číslom 1339 zavesená v južnej nike podvežia.

Čo hovorí číslo 1339

Na fotografii z roku 1960 je však vidno v súčasnosti zatreté renesančné rozvilinové motívy a postavu anjela držiaceho inskripčnú kartušu nad víťazným oblúkom. Pri viacnásobnom zväčšení negatívu tejto fotografie je pod poškodeným textom jasne viditeľné číslo 1339 a práve ono je určite pôvodcom datovania kostola do tohto roku. Font číslic sa však líši od fondu písmen, a teda dátum vo forme čísla bolo pravdepodobne pod text doplnené neskôr. Túto domnienku by mohol potvrdiť reštaurátorský prieskum. Nejde o označenie citátu zo Svätého písma, pretože viditeľné fragmenty textu sa nezhodujú so žiadnou pasážou Nového zákona, bez ohľadu na to, či ide o trinástu

Prieskum v roku 2022.

kapitolu a tridsiaty deviaty verš. Ani v Starom zákone sa vo všetkých knihách, ktoré majú kapitolu 13 a verš 39, nenachádza taký úryvok, do ktorého by zachované písmená zapadli. S prihliadnutím na prvú písomnú zmienku o obci z roku 1557 sa ako najpravdepodobnejšie vysvetlenie javí, že kostol zničený v Bočkajovom povstaní bol stavbou z čias okolo polovice 16. storočia.

Výsledok stojí za to

V roku 2022 sa obci podarilo získať nenávratný finančný príspevok na úpravu okolia jedinej kultúrnohistorickej pamiatky v našej obci – Kostola Navštívenia Panny Márie. Získanie peňazí bolo podmienené dlhým papierovaním a tak na prácu zostali

až jesenné mesiace. Tak sa stalo, že na závodské hody a aj vo sviatok Pamiatky zosnulých sme sa po cintoríne pohybovali len v obmedzenom režime. Výsledok prác však stojí za to.

Súčasťou stavebného povolenia bol i štátny pamiatkový dohľad. Všetky výkopové práce museli byť dopredu ohlásené pamiatkovému úradu a vykonávať sa mohli iba pod jeho dozorom. Využil som teda možnosť a požiadal som prítomných archeológov, aby sa vyjadrili k údajom o datovaní kostola v súvislosti s výkopovými prácami, ktoré doteraz pri kostole žiaden pamiatkár nerobil. Samozrejme, želal som si, aby sa rok 1339 potvrdil.

Postavený z kameňa

Z malého výkopu sme sa síce vek nedozvedeli, keďže by sa musel nájsť artefakt jednoznačne vekovo identifikovateľný, ale dozvedeli sme sa inú zaujímavosť. V stene kostola pri vchode do sakristie je zamurovaný starý vchod. Je čiastočne pod úrovňou povrchu. Základy a stena kostola asi do výšky jedného metra sú zhotovené z lomového kameňa a sú zhodné s obvodom kostola. Nie je teda pravda, že by pod zemou boli základy iného, staršieho kostola. Sakristia je však postavená dodatočne. Potvrdzujú to aj jej základy, ktoré sú oddelené a zhotovené inou technikou. Ak aj v minulosti prišlo k zrúteniu

Objavenie zamurovaného vchodu, rok 1994.

niu časti kostola a staval sa nanovo, staval sa na pôvodných pôdorysoch a v pôvodnej veľkosti. Kamenné základy a steny z kameňa siahajúce viac ako meter nad zem naznačujú, že kostol bol postavený z kameňa. No a stavať z kameňa v stredoveku si mohla dovoliť len bohatšia obec.

Aký bude teda záver? Nuž sv. Michal archanjel si tajomstvo svojho príchodu do Závodu stále stráži. Rok 1339 nám však sedí viac ako polovica 16. storočia. Budúcnosť ukáže. A ak sa o tento prastarý stánok viery našich predkov budeme starať aj naďalej, budúci výskum môže ešte všeličo prezradiť...

Peter V. • Foto: archív autora

Veľká noc trochu po novom

V názvoch veľkonočných sviatkov počas Svätého týždňa spravila vlni katolícka cirkev úpravy. Pomenovanie Veľkonočný pondelok sa zmenil podľa Rímskeho misálu, čiže základnej liturgickej knihy, na Pondelok vo veľkonočnej oktáve. Namiesto Kvetnej nedele sa bude používať názov Palmová nedeľa. Zelený štvrtok už má názov Štvrtok Svätého týždňa, Veľký piatok zas Piatok utrpenia Pána. Z Bielej soboty sa stáva Svätá sobota, Veľkonočná nedeľa sa zmenila na Veľkonočnú nedeľu Pánovho zmŕtvychvstania.

Tradičné názvy podľa Konferencie biskupov Slovenska v bežnej komunikácii nestrácajú svoju platnosť, ani sa ich nikto nesnaží odstrániť: „Kto chce hovoriť odborné presne, liturgicky exaktne, bude používať termíny z misálu. Kňazom takéto vyjadrovanie, samozrejme, prináleží.“

(tasr) • Foto: internet

Veľký Piatok – Biela sobota – Veľkonočná nedeľa

Veľký piatok

Pod krížom Tvojím, Kriste, i my dnes stojíme, vidíme Tvoje rany a vrúcne prosíme, ó, nezabúdaj na nás, vzdor našim pokleskom a žehnaj nám a spoj raz v Kráľovstve nebeskom. Amen

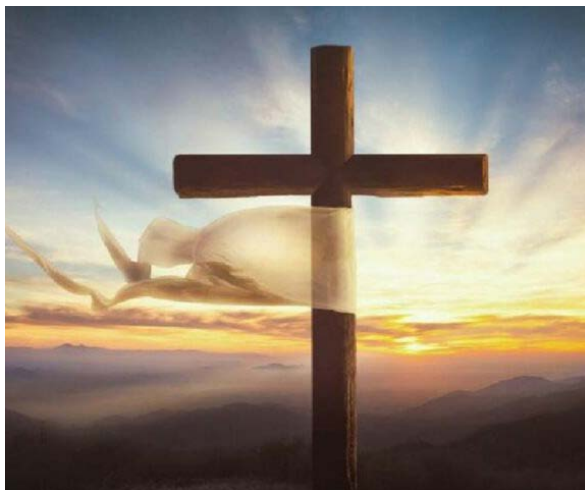
Biela sobota

Smrť Tvoja, Pane, nádej nám živá, krv Tvoja, Kriste, hriech z duše zmýva. A preto vďaka za Tvoje rany, Spasiteľu náš, Bohom nám daný! Amen.

Veľká noc

Už sláva Tvoja, Kriste, je verným odkrytá, z nej utešeným kvetom nám istá nádej skvitá. Svet zlobný je i dneska, Ty zvládneš jeho zlobu, ó, vyveď i nás niekdy z tmy studeného hrobu. Amen.

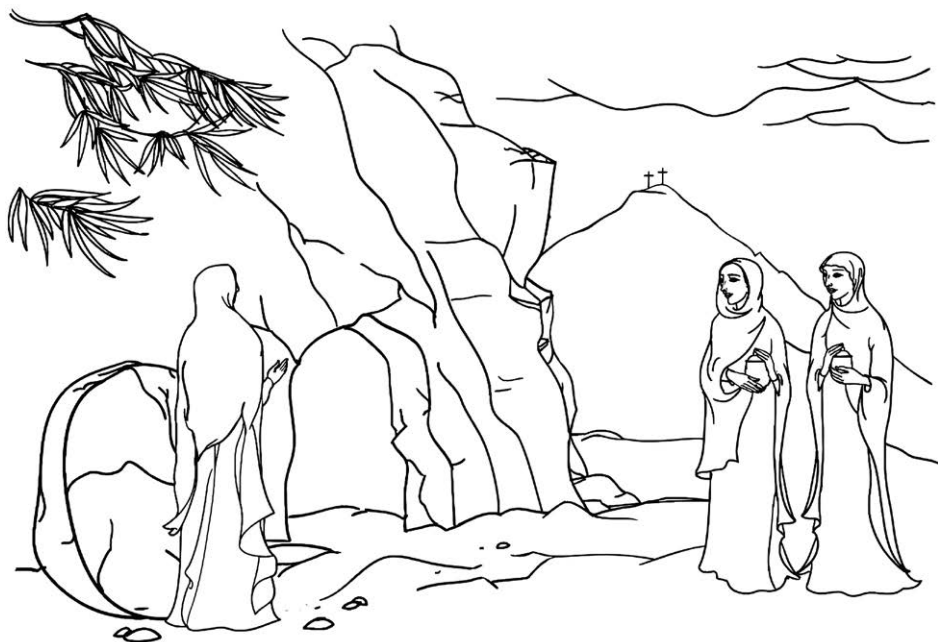
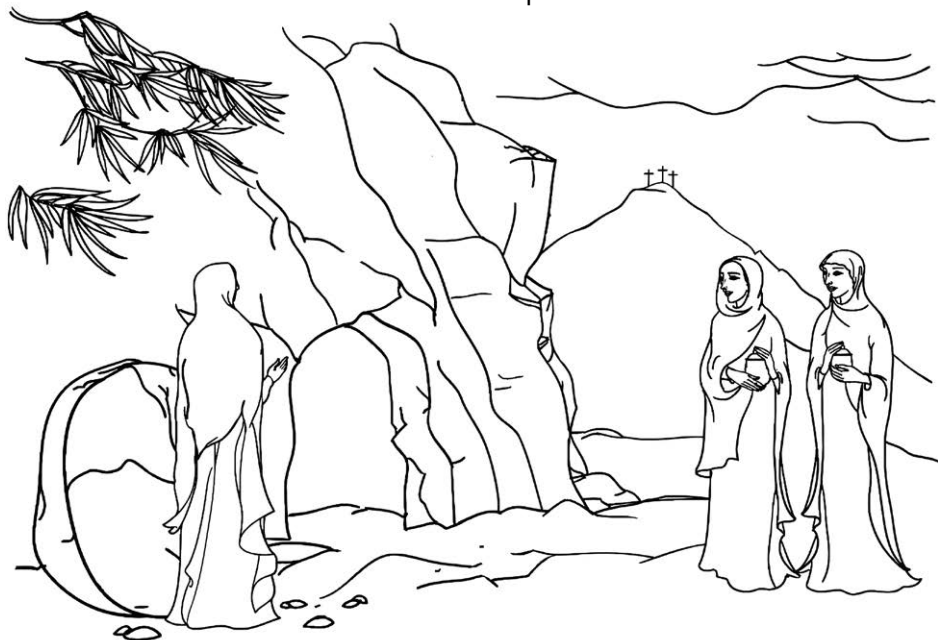
Martin Rázus: Suspiriá

SVITANIČKO

Nájdí 10 rozdielov

Pripravil: Samko

BUDE VÁS ZAUJÍMAŤ

Samkova škola jubuluje

Cirkevné konzervatórium v Bratislave slávi 30. výročie založenia. Odbor cirkevná hudba, ktorý je súčasťou školy už 28 rokov, tu študuje aj náš farský organista Samuel Černý.

Pri príležitosti jubilea školy pripravili v Kaplnke Sedembolestnej Panny Márie na Bratislavskom hrade koncert pod vedením svetoznámej

organistky Moniky Melcovej. Na koncerte vystúpila päť mladých organistov – jej súčasťou bol aj Samuel. Štúdium organa a cirkevnej hudby na škole absolvovalo doposiaľ 29 študentov. Štúdium zahŕňa komplexné vzdelanie – obsahuje praktické aj teoretické predmety v oblasti organovej interpretácie, dirigovania, sólového a zborového spevu, liturgiky, organológie i dejín literatúry a organa.

Spracované podľa KN 10/2023

Foto: KN

Náš organista Samuel Černý (v strede) v päťci študentov na slávnostnom koncerte konzervatória.

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

Gulášmajster 2023

Družstvo Farníci sa už tradične aj v tomto roku zúčastnilo na súťaži vo varení guláša, ktorá zaplnila park pre hasičskej zbrojnici 18. februára. Novinkou v zložení tímu bola tento rok výrazná personálna posila v osobe otca Petra. A aký je náš recept na najlepší guláš? Tu sú ingrediencie:

- 1) motivovaný tím
- 2) dobrá nálada
- 3) modlitba požehnania.

Všetko sme splnili a výsledok nášho snaženia nám chutil 😊. A nabadúce bude možno aj medaila...

Richard

Foto: archív autora

NA VESELÚ NÔTU

Žena vojde do autosalónu:

- Prosím vás, chcela by som sa s niekým porozprávať o tej škodovke vo výklade.
- Madam, ale my máme vo výklade iba mercedesy.
- No, tak už tam máte aj škodovku...

Muž sa pýta svojho kamaráta lekára:

- Počúvaj, cítim brnenie po celom tele, môže to byť mŕtvica?
- Áno, to je jedna možnosť.
- A čo je ďalšia možnosť?
- Že si rytier.

Kúpil som si čaj na ukludnenie, ale našťava ma jeho vôňa aj chuť.

Dvoch žobrákov vyhodia z nóbl reštaurácie, a ako tak sedia na zemi, jeden z nich hovorí:

- Tam majú nehorázne ceny. Pánboh ich za to musí potrestať!
- Už sa stalo, hovorí druhý a vyťiahne z vrecka dve strieborné lyžičky.

Pripravil: Pavol

FARNOSŤ ZÁVOD

Štatistická bilancia za rok 2022

Sviatostný život:

V našej farnosti bolo pokrstených

2021

• celkom 24 detí

38 pokrstených,

z toho bolo:

z toho:

• 8 chlapcov

21 chlapcov

• 16 dievčat

17 dievčat

19 bolo pokrstených v 1. roku života a 5 bolo starších ako 1 rok;

z toho bolo len 10 legitímnych a ostatných 14 nemanželských detí!

Sviatosť birmovania

2021

prijalo 0

0 birmovaných

K sviatosti Eucharistie

2021

prvýkrát pristúpilo 25 školopovinných detí
(8 chlapcov a 17 dievčat)

39 prvoprijímajúcich

Sviatosť pomazania chorých

bola vysluhovaná počas celého roka v domácnostiach a v DSS na požiadanie a vo veľkonočnej oktáve aj v kostole pri sv. omši.

Sviatosť manželstva

2021

prijalo 8 katolíckych párov

6 katolíckych párov

Pohreby

2021

pochovaných bolo celkom 28 zomrelých,

40 pochovaných

z toho:

• 10 mužov

18 mužov

• 18 žien

22 žien

• najstarší bol 94-ročný muž

99-ročná žena

• najmladší bol 46-ročný muž

46-ročný muž

• z toho len 11 prijalo sviatosti zomierajúcich

18 zaopatrených

FARSKÁ MATRIKA

Sviatosť krstu prijali	krst:
Emily Horváthová	19. 02. 2023
Martina Kollárová	12. 03. 2023
Simona Stúpalová	12. 03. 2023

Do večnosti sme vyprevadili

pohreb:

Helena Diviaková, rod. Smrtičová	† 18. 12. 22	21. 12. 2022
Jozef Šišolák	† 25. 12. 22	28. 12. 2022
Darina Studeničová, rod. Oselská	† 28. 12. 22	31. 12. 2022
Mária Šimkovičová, rod. Egllová	† 31. 12. 22	03. 01. 2023
Jozef Krajčír	† 04. 01. 23	07. 01. 2023
Michal Dorocák	† 06. 01. 23	10. 01. 2023
Anna Koršňáková, rod. Vilemová	† 11. 02. 23	15. 02. 2023
Anton Šafránek	† 20. 02. 23	27. 02. 2023
Jozef Drahoš	† 25. 02. 23	01. 03. 2023
Mária Kolková, rod. Šimkovičová	† 06. 03. 23	09. 03. 2023
Alžbeta Taškárová, rod. Tarabová	† 24. 03. 23	28. 03. 2023

SPOMIENKA

Dobrotivý Bože, večnou radosťou odmeň jeho milujúce srdce a láskavé ruky. Často prechádzal dverami nášho kostola, kde v pokore a hlbokej viere prijímal sviatosti. Vyprosujeme mu Božie milosrdenstvo v nebeskom kráľovstve.

7. marca sme si pripomenuli 10. výročie odchodu do večnosti nášho drahého otca, starkého, dedka a manžela

Petra Emricha

S úctou a láskou spomínajú manželka, dcéra Jarka a synovia Peter a Miroslav s rodinami. Odpočinitie večné daj mu Pane.

ČASY BOHOSLUŽIEB POČAS SVÄTÉHO TÝŽDŇA

<p>PALMOVÁ (KVETNÁ) NEDEĽA čiže NEDEĽA UTRPENIA PÁNA 02. 04. 2023</p>	<p>07.30 Svätá omša s požehnaním ratolestí a procesiou 09.00 na Húškoch 10.30 Svätá omša s požehnaním ratolestí a procesiou</p>
<p>PONDELOK SVÄTÉHO TÝŽDŇA 03. 04. 2023</p>	<p>18.30 Svätá omša</p>
<p>UTOROK SVÄTÉHO TÝŽDŇA 04. 04. 2023</p>	<p>18.30 Svätá omša</p>
<p>STREDA SVÄTÉHO TÝŽDŇA 05. 04. 2023</p>	<p>18.30 Svätá omša</p>
<p>ŠTVRTOK SVÄTÉHO TÝŽDŇA (ZELENÝ ŠTVRTOK) (Omša svätenia olejov) ŠTVRTOK PÁNOVEJ VEČERE 06. 04. 2023</p>	<p>09.30 <i>Omša svätenia olejov</i> <i>(Bratislava – katedrála)</i> 18.30 Svätá omša na pamiatku Pánovej večere</p>
<p>PIATOK UTRPENIA PÁNA (VELKÝ PIATOK) 07. 04. 2023</p>	<p>09.00 Pobožnosť krížovej cesty 15.00 Slávenie utrpenia a smrti Pána 20.00 Uschovanie Oltárnej sviatosti</p>
<p>SVÄTÁ SOBOTA (BIELA SOBOTA) 08. 04. 2023 Veľkonočná vigília vo Svätej noci</p>	<p>09.00 Vyloženie Oltárnej sviatosti 19.00 Uschovanie Oltárnej sviatosti 19.30 Svätá omša s obradom svetla – Veľkonočná vigília</p>
<p>VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMRŤVYCHVSTANIA – Slávnosť s oktávou 09. 04. 2023</p>	<p>07.30 Slávnostná sv. omša 09.00 na Húškoch 10.30 Slávnostná sv. omša</p>